

radnički pokret i narodna revolucija, VI Suvremeni socijalistički razvoj. Literatura i izvori, 784 bibliografske jedinice, data je na kraju knjige. Izvanredne fotografije, kolor i crnobijele, koje prate svako poglavlje, predstavljaju izvanredno uspješnu dopunu teksta. Autori tih fotografija su Vladimir Kostjuk i ing. Josip Pevec.

Kolektiv "Podravke" zaslužuje puno priznanje za izdanje ove vrijedne publikacije a za očekivati je da se započeto proučavanje povijesnog razvoja Podravine ne zaustavi na ovoj, izuzetno dobro, i tekstualno i likovno, opremljenoj knjizi.

B.Š.

Ines Jucker, AUS DER ANTIKENSAMMLUNG DES BERNICHEN HISTORISCHEN MUSEUMS

U izdanju Historijskog muzeja u Bernu, Švicarska, izašao je katalog grčkih vaza u posjedu arheološkog odjela ovog Muzeja, kao stručni naučno obrađeni vodič kroz zbirku. U nizu analognih kataloga evropskih muzeja ovaj katalog nosi karakter priručnika u kojem je uz svaki objekt analizirano njegovo značenje u genezi razvoja grčkih vaza kao specifična grana grčke likovne umjetnosti.

Od naročitog značenja je uvodni prilog u kojem je dan prikaz nastanka i historijat "Kabineta za antiku" u Muzeju u Bernu. Sa konkretnim podacima dan je prikaz donacija građana Berna i građanskih familija Švicarske koji su obilnom pomoći kroz 150 godina pomogli akcije ovog Muzeja. Jedino na taj način bilo je moguće stvoriti zbirku koja je sa 184 izabrana komada ovdje prikazana i obrađena.

A.B.

O Š T E Ć E N J A S L I K A U G A L E R I J A M A

U međunarodnoj akciji za zaštitu umjetničkih djela od zagađene atmosfere, koju je prije par godina inicirao ICOM, načinjena su mjerenja zagađenosti atmosfere u velikim svjetskim galerijama. Rezultati su porazni. U samoj Italiji na tri četvrtine slika, od ukupnog broja izloženih u velikim galerijama Italije, primjećena su oštećenja koja su, po mišljenju ekipe stručnjaka, prouzrokovana kemijskim procesom razaranja sastojina boje pod utjecajem zagađene atmosfere.

Analogna mjerenja dala su slične rezultate u Galeriji Prado u Madridu, u Nacionalnoj galeriji u Londonu i u Nacionalnoj galeriji u New Yorku. Nešto blaži ali ipak zabrinjavajući rezultati su u galerijama u Münchenu, u Parizu, i nekim drugim galerijama. Sudeći po rezultatima mjerenja zagađenosti zraka u Zagrebu vjerujemo da ni u našim galerijama nije situacija bolja.

Prvi korak za zaštitu galerijskog fundusa učinila je Španjolska. U Galeriji Prado ove godine u ljetnoj sezoni, kada je prema rezultatima mjerenja zagađenost zraka najjača, biti će

dozvoljen pristup samo za ograničeni broj publike. Ovo će naročito pogoditi grupe turista koje samo u ljetnim mjesecima daju Pradu milionski broj posjetilaca što istovremeno i potencira negativni utjecaj atmosfere na slike.

A.B.

V R I J E M E I O B I Č A J I u z b i r k e m u z e j a u T o k y u

Etnografski muzej u Tokiyu - (Minzoku Hakubutsukan - Ethnographical Museum of Hoya) - u suradnji sa Muzejem odjevanja - (Sugino Gakuen Isho Hakubutsukan - Sugino Gakuen Costume Museum) priredili su jednu u svijetu zapaženu tematsku izložbu i tom prilikom javnu manifestaciju koja je registrirana u cjelokupnoj svjetskoj štampi, pa i kod nas. Tema izložbe bila je - C E R E M O N I J E V J E N Č A N J A U J A P A N U u XIX. i XX. stoljeću. Pažnju svjetske javnosti za ovu izložbu privukla je svadbeni povorka koja je povodom otvorenja izložbe prošla kroz Tokyo.

Ova izložba je jedna u nizu tematskih izložaba koje zajednički priređuju ova dva Muzeja pod naslovom V R I J E M E I O B I Č A J I - k r o z z b i r k e m u z e j a. Povodom svakog otvorenja izložbe bila je priređena svečanost sa sadržajem koji je bio vezan uz temu izložbe.

Kako je bogatstvo inventara oba Muzeja omogućilo da se za ovu izložbu Ceremonije vjenčanja priredi jedna znatno veća i opsežnija priredba, načinjena je šetnja svatovske povorke kroz Tokyo u originalnim nošnjama tog vremena i inventarom koji je tom prilikom bio u upotrebi. To su u prvom redu bila bogato i umjetnički izrađena nosiljka za mladu i mladoženju. Uz nosiljke bila je i pratnja koja je bila vezana za ceremonij vjenčanja. Povorka se sastajala sa nizom grupa koji su dali karakteristike vremena - od 1800. godine dalje do danas - za svaku pokrajinu Japana, za svaki lokalitet koji je imao svoj specifikum i ceremonijama i običajima koji su vezani za vjenčanje.

Odjek ove povorke u javnosti dao je poticaj muzejima da su ovu manifestaciju ponovili. Na ovo su se nastavile nove priredbe i nove povorke, nove javne manifestacije koje su registrirane u cjelokupnoj svjetskoj štampi.

Sudeći po komentarima i prikazima u svjetskoj dnevnoj štampi "ovim svadbenim povorkama, koje su bile unaprijed najavljene, sudjelovao je cijeli Japan i masa stranih turista koji su u grupama dolazili isključivo da vide ovu manifestaciju živog muzeja".... "Muzej je izašao na ulicu i povukao za sobom u muzej nepreglednu masu publike koju čak nije mogao niti primiti u svoje prostorije".... "Poslije ovih manifestacija sigurno da ne će biti ni jednog Japanca koji ne će posjetiti ova dva muzeja, a turističke agencije već za nekoliko godina unaprijed organiziraju i planiraju grupe posjetilaca sa svih kontinenata za priredbe ovih muzeja koji su predviđene slijedećih godina".